

**Kolding
Kommune**
en del af trekantområdet

Sammen designer vi livet

Version 1.1 (2023)

Bilag 1d – Klimatiltag

Cirkulært vareforbrug

Indhold

OVERSIGT – INTRODUKTION OG STATUS	3
OVERSIGTSSKEMA – TILTAG OG STATUS	5
OMSTILLING TIL CIRKULÆR ØKONOMI	7
NEDBRINGE AFFALDSMÆNGDER	7
MERE GENBRUG	10
RAMMER FOR BÆREDYGTIGE UDVIKLING.....	12
ØKONOMISKE PULJER MED FOKUS PÅ BÆREDYGTIGHED	12
DELEØKONOMI	14
VIDEN TIL BÆREDYGTIGT HANDLING	16
ERHVERVSVEJLEDNING OG KOMPETENCEUDVIKLING	16
KLIMAVENLIG MADKULTUR	18

Klimahandleplan 2022-2050, Bilag 1d – Cirkulært vareforbrug (version 1.1 (opdateret 22.11.23))

Oversigt – Introduktion og status

Vareforbrug er den største klimasynder og estimeres til at udgøre omkring 80% af vores samlede globale udledning. Det bliver ofte beskrevet som scope 3 i klimaplaner, da varerne typisk er importerede og derfor resultere i CO2 udledninger uden for kommunegrænsen.

Som forbrugere er vi altså direkte ansvarlig for en kæmpe udledning, som vi ikke førhen har haft fokus på i CO2 reducerende tiltag. I scope 1 og 2 har klimatiltag fokuseret på de 18-20%, som vi udleder indenfor kommunegrænsen gennem fx transport, infrastruktur m.m. fordi de er lettere at gøre noget ved.

Med en [gennemsnitlig CO2-udledning pr dansker](#), der er over det dobbelte af en gennemsnitlig verdensborger og fire gange større end IPCC's anbefalinger er det tydeligt, at vi har et samfundsproblem. Selv hvis 18-20% af kommunens samlede CO2-udledning, der findes i Scope 1 & 2, reduceres til 0 inden 2050 vil størstedelen af problemet være fuldstændig uberørt. Vi er nødt til at være fokus på alle de udledninger vi forårsager, også selv om det er svært at måle på og svært at ændre.

Bilag 1d er et tiltagskatalog, som beskriver de potentielle tiltag og de prioriterede tiltag inden for vareforbrug. Tiltagene har vi opdelt i de tre centrale omstillingselementer, som vi mener der skal være fokus på, for at lykkes med at skabe et mere cirkulært vareforbrug.

Vi har identificeret tre omstillingselementer, der kan bidrage til at skabe nogle af de adfædsændringer, der skal til i samfundet. Som kommune kan vi påvirke borgernes adfærd på tre måder. Ved at give dem den viden de skal bruge for at handle bæredygtigt, ved at gøre det lettere for dem at handle bæredygtigt, og ved at give dem de værktøjer de skal bruge for at handle bæredygtigt.

Omstilling til Cirkulær økonomi handler om, at gøre det let for borgerne gennem den infrastruktur og de strukturelle rammer vi som kommune kan etablere, for at understøtte og motivere til mere og bedre genbrug og mindre og bedre affald.

Rammer for bæredygtig udvikling handler om de administrative rammer og værktøjer, der kan understøtte borgerne i en mere bæredygtig adfærd og livsstil.

Viden til bæredygtigt handling sætter fokus på de grundlæggende elementer der må ligge før handling. Uden den rigtig viden er den ikke noget grundlag for handling eller samtale, og derfor er det vigtigt at vi aktivt arbejder med en ramme der sikre information og offentlig oplysning.

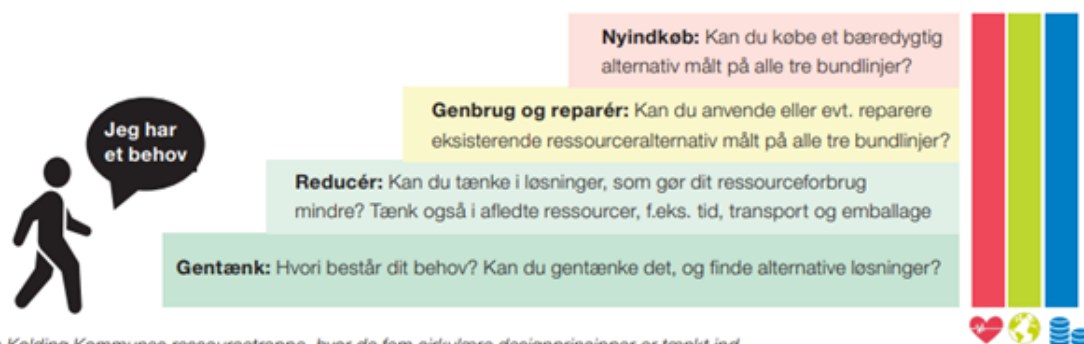

Fig.: Kolding Kommunes ressourcetrappe, hvor de fem cirkulære designprincipper er tænkt ind.

Det er vigtigt at bemærke, at indsatsområde Cirkulært vareforbrug skal ses i sammenhæng med indsatsområdet i bæredygtighedsstrategien 'Ressourcer i kredsløb'. Indsætterne i de to indsatsområder understøtter hinanden og skal ses i en helhed. Som beskrevet i Klimahandleplanen er elektronik, fødevarer og tekstiler blandt de mest belastende varekategorier, og derfor har de et særligt fokus i indsatsområdets tiltag, når det er muligt.

Der findes ingen specifik opgørelse over den afledte CO₂-udledning, som er knyttet de vare og materiale, som købes af borger og virksomheder i Kolding. Derfor er der ikke fokus på CO₂-beregninger i bilaget.

Hovedgreb til omstilling af et mere klimavenligt vareforbruget (scope 3)

Overzichtsskema – Tiltag og status

Tiltagstitel (tidsperiode)	Status + Prioritering	Statusnotat 2022-2023 (note)	Status jf. data	Når vi målet?
Omstilling til Cirkulær økonomi				
Nedbringe affaldsmængder (2023-2035)	Høj	Tiltaget er forankret i Kolding Kommunes Affaldsplan. Herunder sortering i 10 fraktioner i husholdninger. Prøvehandling i gang og forventes udrullet i 2025. Ny affaldsplan er under udarbejdelse.	Affaldsmængde pr. indbygger, 2022 = 734 kg Genanvendelse i 2022 = 56%	Affaldsmængde pr. indbygger 185 kg. i 2035 Genanvendelse 65% i 2035
Mere genbrug (2023-2030)	Høj	Etablering af ordning for indsamling og distribution af genbrug. Ordningen startede 1/10 2023.	21 tons genbrug givet til virksomheder i den første måned	1000 tons pr. år. i 2030
Rammer for bæredygtig udvikling				
Økonomiske puljer og bæredygtighed (2022-2030)	Lav	Kortlægning af potentiale for en bedre rammesætning fra et brugerperspektiv. Tiltaget har ikke været prioriteret indtil nu, og derfor er der ikke igangsat aktiviteter.	Data mangler for nu – fremadrettet vil dette blive målt via midler givet til virksomheder årligt.	
Deleøkonomi (2024-2030)	Lav	Ikke påbegyndt endnu. Vi vil understøtte tiltag med fokus på deleøkonomi lokalt. Det kan eksempelvis være tiltag som deletrailere i kolonihaver eller bogbytteskabe.		at der kommer fokus på de økonomiske – og bæredygtige fordele der er ved deleøkonomi og leje frem for eje.
Viden til bæredygtigt handling				
Erhvervsvejledning og kompetenceudvikling (2022-2030)	Lav	Business Kolding i form af kommunikation, vejledning og arrangementer der understøtter virksomhedernes udvikling og fokus på cirkulær økonomi. I 2023 har vi etableret en simpel metode til monitorering af erhvervsvejledning og kompetenceudvikling	Data mangler for nu – fremadrettet vil dette blive målt ud fra antal events og deltagere pr år.	At hjælpe alle lokale virksomheder, der ønsker at arbejde mere med cirkulær økonomi.
Klimavenlig madkultur (2022-2024)	Middel	Etablering af et Fødevareråd. I samarbejde med fødevarerådet er vi gået i gang med at udarbejde en fødevarerestrategi for Kolding.	Ud af 14 tiltag er 9 igangsat, og 5 er afsluttet.	Målsætningerne i FUSILLI

Farveforklaring til tabel

Status (Det seneste år)	Når vi målet? (ift. målsætningen for tiltaget)
God fremdrift (Kører efter planen. De centrale dele er godt i gang)	Højest sandsynligt
I gang (Nogle dele er igangsat, men fremdrift ikke tilstrækkeligt)	Middel sandsynlighed
Inaktiv (Eller næsten ikke påbegyndt. Der er væsentlige barrierer)	Lav sandsynlighed
Gennemført	Gennemført
ikke påbegyndt eller ekstern tiltag	Ikke vurderet
Nyt tiltagsforslag	

Omstilling til cirkulær økonomi

Nedbringe affaldsmængder

Beskrivelse

Der skal fokus på nedbringelse af affaldsmængder. Både de samlede mængder, men også de mængder, der går til forbrænding og deponi. Derfor skal vi sikre bedre genanvendelse - samt reduktion af affaldsmængder inden for kommunegrænsen. Dette skal ske gennem tiltag fra Affaldsplanen, samt information og vejledning til borgere samt interne og eksterne virksomheder om bedre sortering og genanvendelse. Det kan fx være gennem kommunikationskampagner omkring bedre indkøb eller reparation af produkter.

Særlige barrierer og forudsætninger

Der er en adfærdsmæssig barriere, idet det kan være svært at ændre folks syn på affald – og hvornår noget er affald. Vi har en ”køb nyt- og smid ud”-kultur, som kun forstærkes. Denne skal vi have ændret, så vi bliver bedre til at passe på vores ting, og forbruger mindre. Det vi så smider ud, skal vi sørge for, bliver håndteret og sorteret korrekt.

Der er også en økonomisk og politisk barriere. Der skal øget politisk fokus på området, for at skabe incitamenter for at blive bedre til at håndtere affaldet korrekt. Derudover er der et behov for ny lovgivning og en politisk dagsorden, som kan være med til at fremme fokus og forståelse af vigtigheden.

CO₂-effekt

CO ₂ -effekt i 2030 / pr. år.	Hver kg genbrug svare til 10,29 kg CO ₂ sparet – hvert kg affald der genanvendes svare til mellem 2% og 50% af denne besparelse afhængig af produktets materialesammensætning. Se tabellen herunder.
--	---

Estimeret gennemsnitlig global CO ₂ e-besparelse ved	1 kg genanvendelse	1 kg reduktion
	Kg CO ₂ /Kg	Kg CO ₂ /Kg
Plastik	1,8	3,2
Aluminium	5,3	8,4
Jern og stål	3,5	4,2
Tekstil	8	14
Glas	0,3	1
Pap og papir	1,6	2,7
Beton	0	0,14
EE-affald		
Mad	0,1	4,5

Kilde: [handlingsplan-for-cirkulaer-oekonomi_0607211338.pdf \(mim.dk\)](#) tabel 2.6.1 og vedr. CO₂ udledning pr. kg. mad reduceret [EU parlamentets publikation om Madspild i EU](#)

Når der er en mindre mængde affald, vil der automatisk være mindre affaldsforbrænding – hvilket i dag er en stor CO₂-udleder. Derudover er der også nogle processer vedrørende produktion og oparbejdning af genanvendelige materialer, som kan forbedres, og som vil blive reduceret gennem optimering og reduceret vareforbrug. Der forventes en reduktion på 10,29 kg CO₂/kg affald der reduceres.

De afledte effekter

Sundhed og trivsel for alle:

Vores forbrugssamfund er en direkte kilde til dårlig kvalitet af luft, drikkevand samt giftstoffer i miljø og produkter i hjemmet.

Mangfoldig natur

Ved at nedbringe affaldsmængder, og sørge for korrekt håndtering, vil man også sikre mindre affald i naturen – eksempelvis i fjord og å. Dette vil medføre et bedre dyreliv.

Vand som ressource:

Vand er en vigtig ressource, men anvendelsesmulighederne hæmmes, når indholdet er fx PFAS, mikro plast, pesticider, klor og andre sundhedsskadelige stoffer bliver for højt.

Ressourcer i kredsløb:

Ønsket er også, at tiltagene vil bidrage til et lokalt fokus på bedre produkter og bedre processer i produktionen af disse lokalt.

Bæredygtige fællesskaber:

Derudover vil de mange tiltag sikre flere arbejdspladser samt skabe foreninger, som støtter affaldsminimering og genbrug – eksempelvis Genbrugsfællesskabet. Dette vil bidrage til øget mental trivsel gennem socialt arbejde og fællesskaber.

Det gør Kolding Kommune

KK's rolle:

Kolding Kommune er både facilitator, myndighed og virksomhed på dette område. Virksomheder og borgere skal vejledes og informeres, samt der skal faciliteres workshops og anden materiale til at fremme viden om området. Derudover er det Kolding Kommune, som er ansvarlig for at fokusere på affald ved de tilsynspligtige virksomheder, samt sende påbud og indskærpelser, når lovgivningen ikke overholdes.

Kommuner rolle som virksomhed kommer til udtryk, når det er vores egne affaldsmængder fra interne organisationer der skal nedbringe deres affaldsmængder. Dette er blandt andet kommunale skoler og institutioner, men også plejehjem og aktivitetshuse.

Opgaver, planer og strategier:

Denne aktivitet forankres i Kolding Kommunes Affaldsplan

Samarbejde og partnerskaber

Eksterne aktører	Nej
Har den eksterne aktør hovedansvaret for tiltaget?	Nej

Målsætning, monitorering og status

Målsætning:

Lokale målsætninger fastsættes i affaldsplanen, på baggrund af EU, affaldsrammedirektivet (2008/98/EC) & (2018/851), EU, Deponeringsdirektivet samt lovgivning i Affaldsbekendtgørelsen og målsætninger i Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi og National plan for forebyggelse og håndtering af affald 2020-2032.

Der vil løbende blive monitoreret på affaldsmængderne gennem både bæredygtighedsredegørelsen internt i Redux, samt i affaldsplanen. Målsætningen er, at vi overholder de nationale krav for sorteringen på de enkelte fraktioner, samt at vi holder os under den nationale grænse for affaldsminimering.

Tiltag	Status
Sortering i 10 fraktioner i husholdninger	Prøvehandling i gang og forventes udrullet i 2025
Midtbyprojektet	I gang
Ny affaldsplan	Under udarbejdelse

Det videre arbejde:

Planlægning af kommende affaldsplan.

Omstilling til cirkulær økonomi

Mere Genbrug

Beskrivelse

Alt for mange gode produkter ender på genbrugspladsen selvom de stadig er funktionelle. Derfor indsamles genbrug, så de produkter, der kan redes, fordeles mellem virksomheder, institutioner, genbrugsbutikker og foreninger, så de kan få ny værdi og liv ude i samfundet.

Særlige barrierer og forudsætninger

Det er ressourcekrævende at indsamle og genfordele genbrug der hvor det får mest værdi. For borgere og virksomheder er det også en barriere, at mange produkter i dag er så billige. Det kan bedre betale sig, at købe noget billigt i lav kvalitet, end at bruge tid og penge på at finde produkter i kvalitet eller de gode genbrugsfund.

CO₂-effekt

CO₂-effekt i 2030 / pr. år.	Hver kg genbrug svare til 10,29 kg CO ₂ sparet
---	---

Ved at få etableret et godt system til indsamling og afsætning af genbrug, kan vi understøtte en bedre forbrugskultur, hvor der produceres færre nye produkter.

Ved at sikre, at produktet får længere levetid reduceres CO₂-udledningen.

De afledte effekter

Sundhed og trivsel for alle:

Når vi giver store mængder genbrug til genbrugsbutikker og foreningslivet i Danmark understøtter vi vigtige fællesskaber, der både gør en forskel for brugerne og for dem der indgår i fællesskaberne.

Ressourcer i kredsløb:

Når vi genbruger forlænger vi produkternes levetid, og dermed udnyttes ressourcerne bedre.

Det gør Kolding Kommune

KK's rolle:

Kolding Kommune har en udførende rolle som indsamler og distributør af genbrug.

Opgaver, planer og strategier:

Aktiviteten om Mere Genbrug er forankret i Kolding Kommunes Affaldsplan.

Samarbejde og partnerskaber

Eksterne aktører	Brancheorganisationer og genbrugsbutikker
Har den eksterne aktør hovedansvaret for tiltaget?	Nej

Målsætning, monitorering og status

Målsætning:

At skabe en platform for indsamling og distribution af genbrug der kan understøtte en samfundsmæssig udvikling, hvor produkter har længere levetid, højere anvendelsesgrad og nyindkøb af lavkvalitetsvarer reduceres.

Tiltag	Status
	Afsluttet - Åbnede en måned før planlagt grundet de store mængder genbrug der blev indsamlet
Målet er 1000 tons genbrug pr. år.	Vejer genbrug fra oktober 2023 (over 100 virksomheder henter genbrug fra Skatkammeret hver uge)

Det videre arbejde:

Fuld implementering og drift samt løbende evaluering for at sikre tilstrækkelige ressourcer, godt arbejdsmiljø og brugertilfredshed.

Økonomiske puljer med fokus på bæredygtighed

Beskrivelse

For at understøtte lokale tiltag, med fokus på cirkulær økonomi, vil vi vejlede omkring økonomiske puljer de kan søge i samarbejde med Business Kolding, der har fokus på at søge puljemidler indenfor erhvervsfremmesystemet til grøn omstilling.

Særlige barrierer og forudsætninger

Opgaven afhænger af, at viden om relevante puljer opdateres løbende, for at vide hvordan vi bedst understøtter de lokale tiltag. Der kan være i barrierer i forhold til ressourcer i dette arbejde. Der er lige nu ikke én indgang til puljesøgning og det kan være en kompleks affære for interesserede at få et overblik over deres muligheder.

CO₂-effekt

CO₂-effekt i 2030 / pr. år.	Det afhænger af de afledte tiltag og initiativer. Se effekten af reduktion og genanvendelse af materialer under tiltaget "Nedbringe affaldsmængder"
---	---

CO₂ effekten ved at understøtte lokale tiltag er ikke direkte målbar. Dog er der en forhåbning om, at man ved at fokusere på lokale tiltag kan reducere CO₂-udledningerne fra import af varer. Derudover er der i cirkulære forretningsmodeller et højnet fokus på at bruge allerede eksisterende materialer i stedet for at udvinde nye.

De afledte effekter

De afledte effekter for dette tiltag vil i høj grad afhænge af hvilke aktiviteter der bliver understøttet. Det kan fx være:

Sundhed og trivsel for alle, Mangfoldig natur, Vand som ressource, Ressourcer i kredsløb, Bæredygtige fællesskaber: *Se Status*

De primære afledte effekter af at understøtte lokale tiltag er mere bæredygtige arbejdspladser inden for kommunens grænse, og derudover et styrket foreningsliv gennem netværk og symbioser. Der er også et håb om, at der vil blive flere – og bedre – arbejdspladser i kommunen.

Det gør Kolding Kommune

KK's rolle:

Kolding Kommune har både en driftende og en faciliterende rolle i dette tiltag, da kommunen selv har flere puljer der kan søges af foreninger og frivillige, men kan også vejlede virksomheder omkring hvor de kan søge.

Opgaver, planer og strategier:

Der er behov for at ajourføre eksisterende oversigt over puljer. Derudover er der et potentiale for at forenkle og ensrette ansøgningsprocessen og information herom.

Samarbejde og partnerskaber

Eksterne aktører	Business Kolding og diverse fonde
Har den eksterne aktør hovedansvaret for tiltaget?	Nej

Der samarbejdes primært internt i Kolding Kommune mellem forvaltningerne og også eksternt med Business Kolding og evt. erhvervsråd.

Målsætning, monitorering og status

Målsætning:

At gøre det let for lokale virksomheder og foreninger at få hjælp til at finde og søge puljer, der understøtter cirkulære tiltag. Kriterierne for puljerne er et godt styringsværktøj. Der har været en mærkbar ændring af ansøgningernes fokus i Bydelspuljen efter at ansøgningskriterierne vægter bæredygtighed højere.

Tiltag	Status
Kortlægning af potentiale for en bedre rammesætning fra et brugerperspektiv.	Tiltaget har ikke været prioriteret indtil nu, og derfor er der ikke igangsat aktiviteter

Det videre arbejde:

Fortsætte kommunikation og vejledning om puljesøgning, og undersøge om bæredygtighedskriterier kan finde vej ind i flere puljer.

Business Kolding vil begynde at lave årlige målinger på hvor mange midler, der er kanaliseret ud i virksomhederne fra relevante puljer igennem deres arbejde.

Deleøkonomi

Beskrivelse

Vi vil understøtte tiltag med fokus på deleøkonomi lokalt. Det kan eksempelvis være tiltag som deletrailere i kolonihaver eller bogbytteskabe, som der allerede står enkelte af rundt om i kommunen. Der er mange produkter i samfundet, der kun bruges sjældent og derfor giver det mening at både Kommunen, lokale virksomheder og borgerlige fællesskaber og foreninger undersøger, hvordan produkter kan deles frem for at ejes.

Særlige barrierer og forudsætninger

Det nuværende adfærdsmønster som ses i den danske forbrugskultur resulterer i store CO₂ udledninger, der er ifølge CONCITOS publikation [DANMARKS GLOBALE FORBRUGSUDLEDNINGER](#) (2023), er over det dobbelte af den gennemsnitlige verdensborger og fire gang så meget som det er nødvendigt for, ifølge IPCC, at holde den global temperaturstigning under 1,5 grad.

CO₂-effekt

CO₂-effekt i 2030 / pr. år.	Hvert kg produkt der ikke købes svare til 10,29 kg CO ₂ sparet
---	---

CO₂-effekten er ikke direkte målbar på dette tiltag. Dog kan det påpeges, at der vil være en reduktion i den lokale CO₂-udledning, hvis vi mindsker vores vareforbrug – og derved direkte også vores affaldsmængder.

De afledte effekter

Sundhed og trivsel for alle:

Det formodes, at den psykiske trivsel i lokalmiljøer højnes gennem sociale kontrakter og fællesskaber omkring deleøkonomi. Det er vigtigt, da fx ensomhed er et stort problem i Danmark.

Ressourcer i kredsløb:

Det er vigtigt, at vi bliver bedre til at udnytte de allerede eksisterende ressourcer – eksempelvis naboens græsslåmaskine, i stedet for at udvinde råstoffer til produktion af nye.

Det gør Kolding Kommune

KK's rolle:

Det afhænger af hvilke aktiviteter der igangsættes. Det er vigtigt at Kolding Kommune ikke tager styringen på netværk og lokale fællesskaber, da det kan udhule følelsen af samskabelse og ejerskab, der er essentielt i frivillige fællesskaber. Derfor må Kolding Kommune have en mere understøttende rolle.

Opgaver, planer og strategier:

Vi samarbejder med lokale frivillige organisationer samt med grundejerforeninger på prøveordninger og andre tiltag i lokalområderne.

Derudover vil vi gerne understøtte eksisterende lokale tiltag, ved at bruge dem som cases i kommunikation. Det kan eksempelvis være lokale isenkræmmere, træhandlere mv., hvor de har relevante lejeordninger på produkter.

Samarbejde og partnerskaber

Eksterne aktører	Frivillige foreninger og borgerfællesskaber m.v.
Har den eksterne aktør hovedansvaret for tiltaget?	Ja (for drift og planlægning)

Målsætning, monitorering og status

Målsætning:

Målsætningen er, at der kommer fokus på de økonomiske – og bæredygtige fordele der er ved deleøkonomi og *leje frem for eje*.

Tiltag

Status

Kortlægning af potentiale for en bedre rammesætning fra et brugerperspektiv.	Tiltaget har ikke været prioriteret indtil nu, og derfor er der ikke igangsat aktiviteter
--	---

Det videre arbejde:

Der skal afsættes ressourcer til at arbejde med aktiviteten.

Erhvervsvejledning og kompetenceudvikling

Beskrivelse

Vi vil sikre, at virksomhederne har adgang til information og inspiration til, hvordan de kan indgå i en cirkulær økonomi. Det kræver kompetenceudvikling og erhvervsvejledning i bl.a. forretningsmodeller, bæredygtig erhvervspraksis og grønne indkøb, så både ejere og medarbejdere har gode forudsætninger for at kunne drive bæredygtig virksomhed og bidrage til reduktionen af CO₂ udledninger.

Særlige barrierer og forudsætninger

Det er bedste at have én indgang til information om bæredygtighed og cirkulær økonomi, så virksomhederne ved hvor de kan få den rette vejledning eller blive peget i den rigtige retning. Da Business Kolding i forvejen vejleder lokale virksomheder, er det nærliggende at opgaven ligger ved dem. Derfor er et godt samarbejde mellem Business Kolding og Kolding Kommune afgørende.

CO₂-effekt

CO₂-effekt i 2030 / pr. år.	Det afhænger af de afledte tiltag og initiativer. Se effekten af reduktion og genanvendelse af materialer under tiltaget "Nedbringe affaldsmængder"
---	---

CO₂ effekten ved at understøtte lokale tiltag er ikke direkte målbar. Dog er der en formodning om, at vi gennem vejledning og kompetenceudvikling kan ruste virksomhederne til den udvikling der er nødvendig for at reducere CO₂-udledningerne fx fra import af varer. Derudover er der i cirkulære forretningsmodeller et højnet fokus på at bruge allerede eksisterende materialer i stedet for at udvinde nye.

De afledte effekter

Ressourcer i kredsløb:

Alle ressourcer har værdi, når de kommer det rigtige sted hen, og spild koster altid dyrt. Hvis det ikke koster producenten koster det ofte dyrt for mennesker eller miljø. Når virksomhederne bliver mere bevidste om konsekvenserne ved spild og fordelene ved at arbejde regenerativt og bæredygtigt, vil det øge værdien af deres arbejde – hvis ikke på anden vis, så ved at reducere de førhen skjulte omkostninger, der i ofte er i dag.

Bæredygtige fællesskaber:

Når virksomhederne har én indgang ved Business Kolding øger det også muligheden for at skabe relationer i mellem dem med bæredygtighed som omdrejningspunkt. Desuden kan viden om bæredygtige forretningsmodeller måske også ansporer virksomheder til at understøtte delekultur i kommunen.

De primære afledte effekter af at understøtte lokale tiltag er bæredygtige arbejdspladser inden for kommunens grænse, og derudover et styrket foreningsliv gennem netværk og symbioser. Der er også et håb om, at der vil blive flere – og bedre – arbejdspladser i kommunen.

Det gør Kolding Kommune

KK's rolle:

Kolding Kommune har en faciliterende rolle i dette tiltag, hvor projektet ejes af Bæredygtighedssekretariatet i Kommunen, koordineres af Redux og udføres igennem Business Koldings vejledning og arrangementer.

Opgaver, planer og strategier:

Se status

Samarbejde og partnerskaber

Eksterne aktører	Business Kolding (Jørgen Fuglsang Bruun)
Har den eksterne aktør hovedansvaret for tiltaget?	Ja

Målsætning og monitorering

Målsætning:

Målet er at hjælpe alle lokale virksomheder, der ønsker at arbejde mere med cirkulær økonomi, i den rigtige retning.

Den primære opgave er fortløbende og ligger ved Business Kolding i form af kommunikation, vejledning og arrangementer der understøtter virksomhedernes udvikling og fokus på cirkulær økonomi. Det kan også være Kolding Kommunes arrangementer omkring bæredygtighed og cirkularitet, der i samarbejde med Business Kolding kan nå ud i et bredt fora.

Tiltag	Status
Etablere en simpel metode til monitorering af erhvervsvejledning og kompetenceudvikling	I gang
Antal nyhedsbreve med info om bæredygtighed læst	
Kompetencegivende forløb og events	
Antal deltagere på kompetencegivende forløb og events	

Det videre arbejde:

Kolding Kommunes opgave er først at etablere en simpel metode til monitorering og dernæst, at sende så mange virksomheder som muligt i retning af Business Kolding, så de kan få den viden de skal bruge for at handle cirkulært.

Klimavenlig madkultur

Beskrivelse

Fødevarer systemet står for omkring [20%](#) af det samlede CO2 aftryk, og spiller dermed en vigtig rolle i forhold til både klimaet, miljøet og sundheden. Kolding er en del af EU-fødevarerprojektet FUSILLI, som har til formål at skabe et mere bæredygtigt fødevarer system i byerne. De borgerrelaterede indsatsområder har fokus på at fremme lokale fødevarer, klimavenlig mad aktivisme, reducere madspild, øge uddannelsesfokus på området og inspirere borgerne til at ændre adfærd.

Hvis vi skal lykkes med at skabe en mere bæredygtig fødevarer kultur og system, så er det afgørende at det bliver strategisk og politisk forankret. Som en del af EU projektet FUSILLI har Kolding Kommune forpligtet sig til at oprette et fødevareråd og udarbejde en strategi/politik på området. Fødevarerådets rolle bliver at agere ekspertpanel på området, frembringe anbefalinger til byrådet og udarbejde et oplæg til den kommende fødevarer strategi for Kolding Kommune.

Særlige barrierer og forudsætninger

Fødevarer systemet er ikke tidligere blevet adresseret "holistisk" i det politiske system, hvilket betyder, at der skal opbygges viden og forståelse for, hvad fødevarer systemet er, og hvorfor det er vigtigt, at gøre det mere bæredygtigt. For mange vil det være et nyt område, som tidligere er blevet behandlet i fragmenter ude i de enkelte forvaltninger, udvalg, politikker m.m. For at nå i mål med at skabe et mere bæredygtigt fødevarer system, er det vigtigt at det bliver politisk forankret.

Med udgangspunkt i en konservativ madkultur, så ligger der en udfordring i at få koldingenserne til at reducere mængden af kød de indtager og i øvrigt omlægge til mere bæredygtige madvaner.

En af de største udfordringer for Kolding er, at vi har meget få lokale fødevarer producenter. Vi er godt nok en landbrugskommune, hvor omkring 70% af kommunens areal er landbrugsjord, men kun omkring 10% af dette, bliver anvendt til at dyrke fødevarer til direkte konsum. Det er også begrænset, hvad der ligger af fødevarer virksomheder i kommunen, hvilket gør det svært at opbygge lokale værdikæder, et stort fødevarer marked og stærk branding af lokale fødevarer. Så for at kunne lykkes med det skal vi have gjort det attraktivt for flere landmænd at dyrke fødevarer til lokalkonsum, inspirere til selvforsyning og skabe en øget efterspørgsel.

På uddannelsesområdet mangler der både ressourcer, viden, undervisningsmateriale til at undervise i bæredygtige fødevarer og fødevarer systemet, og en af de største forudsætninger for at lykkes med dette er at "temaet" bliver en del af de kompetenceområder, som skolerne skal arbejde med og måske endda en del af pensum.

Ud over viden og øget erfaring med at lave mad med bælgrugter, så er noget af det der mangler for at borgerne kan træffe det bæredygtige valg – transparens. I dag er det uigennemskueligt for borgerne, hvilke varer der er mere bæredygtige end andre. Så der er brug for en mærkeordning, som kan oplyse dem og hjælpe dem med at tage et oplyst valg.

CO₂-effekt

CO₂-effekt i 2030 / pr. år.	For hvert kilo mad, der er produceret, bliver 4,5 kg CO2 frigjort i atmosfæren.
---	---

I 2022 blev der totalt indsamlet 6130 ton madaffald hos borgerne i Kolding Kommune, hvoraf madspild hos husholdningerne estimeres til at udgøre [54%](#), hvilket er svarende til 3310 ton madspild årligt.

Det nationale mål er at indfri FNs målsætning om en reducere af madspild på 50% i 2030. EU kommissionens nye forslag til målsætninger for madspild for husholdninger er 30% inden 2030.

2020	2021	2022
6.315.940	6.642.160	6.130.040

Indsamlet madaffald/bioaffald hos borgerne i Kolding 2020 – 2022.

De afledte effekter

Sundhed og trivsel for alle:

Med en mere klimavenlig madkultur, som tager afsæt i Fødevarestyrelsens officielle kost- og klimaråd, vil der helt sikkert også være en sundhedsgevinst for borgerne.

Forskning peger også på, at det at få ”jord under neglene” og bruge tid i skolehaver er med til at udvikle elevernes sociale kompetencer, og have en positiv effekt på nogle af diagnoser, som flere og flere unge mennesker kæmper med.

Mangfoldig natur

Dyrkning af flere lokale fødevarer forventes også at have en positiv effekt på biodiversiteten.

Bæredygtige fællesskaber:

Fællesspisninger er med til at styrke det sociale, bekæmpe ensomhed og skabe netværk.

Medarbejderressourcer og øvrige omkostninger

Som udgangspunkt finansieres de indsatserne til at skabe en mere klimavenlig madkultur af EU-FUSILLI projektet (Horizon) og Kolding Kommune. Kolding Kommune har fået tildelt 3,5 mio. kr. til projektet. Projektet ledes i samarbejde med SDU, som har fået tildelt 5 mio. kr.

Det gør Kolding Kommune

Kolding Kommunes' rolle:

Kolding er et af de 12 Living Labs (byer), som er en del af FUSILLI-projektet. Det betyder, at vi afprøver handlinger i samarbejde med aktører i fødevarer systemet, og dermed får direkte feedback på, om indsatserne virker eller ej. Kolding Kommunes vigtigste rolle er at opbygge en struktur og forankring af fødevarerindsatsen – både i det administrative og politiske, for at sikre en langsigtet effekt.

Opgaver, planer og strategier:

Som et led i at opbygge en styringsstruktur omkring fødevarerindsatsen, har vi skabt en intern styregruppe samt et af Danmarks første Fødevareråd, som består af politikere og aktører fra hele fødevarer systemet. I samarbejde med fødevarerådet er vi gået i gang med at udarbejde en fødevarer strategi for Kolding, som skal være med til at skabe en vision på området, fremstille mål på området og opstille handlingsplaner, som kan sikre det nødvendige fokus og udvikling.

Samarbejde og partnerskaber

Eksterne aktører	SDU er partner på FUSILLI projektet. Derudover arbejder vi sammen med fødevarerådet og aktører på tværs af hele fødevarer systemet.
Har den eksterne aktør hovedansvaret for tiltaget?	Nej

Målsætning og monitorering

Målsætning:

Som en del af udarbejdelsen af Fødevarerstrategien vil der også blive indgå de fremadrettede målsætninger på fødevarerområdet for Kolding.

Målsætningerne for FUSILLI projektet er:

- Skabe et politisk forankret og øget fødevarerfokus i kommunen og samfundet
- Oprette et fødevareråd og styregruppe til at drive den bæredygtige fødevareragendaen og udarbejde en fødevarerstrategi for Kolding
- Reducere madspild og understøtte borgerne i at ændre deres fødevareradfærd
- Skabe et netværk af lokale fødevareraktører, som repræsenterer hele værdikæden
- Styrke eksisterende bæredygtige fødevarerinitiativer og øge synligheden af lokalproducerede fødevarer

KPI, monitorering og status:

Tiltag	Status
<i>Styrke eksisterende bæredygtige fødevarerinitiativer og øge synligheden af lokalproducerede fødevarer:</i>	
Udgive et katalog over lokale fødevarerproducenter	Vi arbejder sammen med Destination Trekantområdet omkring markedsføringen af kataloget.
Understøtte udvikling og implementering af lokalt fødevarerbrand (øge antal producenter som anvender brandet og distributionssteder)	Lancering af brand for lokale fødevarerprodukter i Naturpark Lillebælt området. I 2022 er mærket på 5 produkter, og produkterne sælges i to distributionskanaler.
Understøtte distributionen af lokale fødevarer og afholdelse af lokale fødevarermarkeder og festivals (Antal producenter og festivaler)	Er ved at planlægge afholdelse af årlig Verdensmålsdag, i samarbejde med det lokale fødevarermarked Green Streets.
Kortlægning af antal byhaver	Afsluttet - 3 byhaver og 748 kolonihaver
<i>Reducere madspild og understøtte borgerne i at ændre deres fødevareradfærd</i>	
Kortlægning af madspild hos borgere og kantiner (baseline)	Borgerne sorterer nu madaffald, og dataet herfra kan anvendes i kortlægningen
Opstilling af målsætning og handlingsplan for området	I gang
Kortlægning af koldingensernes madkultur (baseline)	Afsluttet - Gennemført juni 2021.
Antal foredrag og events omkring bæredygtige fødevarer	Mere end 25 foredrag og events er afholdt i 2022 – 2023.
Udvikle undervisningsmateriale omkring et bæredygtigt fødevarer system og gennemføre	Løber fra september – december 2023. Opgørelse over antal inddraget elever vil blive opgjort december 2023.

skolehavekonkurrence (Involvering af min. 2500 elever i folkeskolerne)	
<i>Sikre politisk og kommunal forankring af den bæredygtige fødevarerindsats</i>	
Oprette en kommunal styregruppe	Afsluttet
Oprette et fødevareråd	Afsluttet
Udarbejde en fødevarerestrategi	I gang
<i>Skabe et netværk af lokale fødevareraktører, som repræsenterer hele værdikæden</i>	
Oprette et fødevareråd	Afsluttet
Facilitere samarbejde på tværs af fødevarer systemet	Netværk for offentlige køkkener er etableret